

TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE TISNO

**Dalmacija
Tisno**

IZVJEŠĆE O RADU DIREKTORA UREDA TZO TISNO I TURISTIČKE ZAJEDNICE ZA 2020.

Tisno, ožujak 2020 .

Shodno Čl 42. st.8 Statuta TZO Tisno, podnosim Izvješće o radu direktora ureda Tzo Tisno i turističke zajednice za 2020. godinu.

IZVJEŠĆE O RADU DIREKTORA UREDA TZO TISNO I TURISTIČKE ZAJEDNICE ZA 2020. GODINU

Direktor TZ Općine Tisno obavlja sve aktivnosti vezane uz izvršenje zadaća planiranih Programom rada i Financijskim planom Turističke zajednice Općine Tisno te provodio odluke Turističkog vijeća donesenim na sjednicama Turističkog vijeća.

Direktor ureda je aktivno sudjelovao u realizaciji svih planiranih poslova, a navodi se najbitnije:

- Proveo sve radnje za funkcioniranje sustava E-Visitor za TZO Tisno
- aktivno sudjelovao u organizaciji svih manifestacija realiziranim sukladno Programu rada i Financijskom planu i vodio računa o racionalnom korištenju sredstava
- aktivno sudjelovao na svim seminarima i edukativnim radionicama vezanih za rad turističkih zajednica te poboljšanje rada komercijalnog turističkog sektora
- aktivno sudjelovao u svim koordinacijama direktora turističkih zajednica Županije
- inicirao projekt udruživanja turističkih zajednica otoka Murtera koji je i realiziran u 2020. godini
- Sudjelovao na više sajmova i prezentacija kroz 2020. Godinu u koordinaciji za TZ ŠBK i TZ-ima otoka Murtera, u svojstvu informatora ili suizlagača do početka pandemije u ožujku 2020.
- usko surađivao s Općinom Tisno na različitim projektima te poticao suradnju s institucijama na području mjesta Tisno.
- kontinuirano prezentirao javnosti aktivnosti TZ Općine Tisno, održavao konferencije za novinare što je rezultiralo kvalitetnim prilozima objavljenim putem TV, radija i tiskovnih medija.
- redovno je komunicirao s predstavnicima medija u Hrvatskoj i inozemstvu (sajmovi i prezentacije) te gostovao u radio i TV emisijama (Radio Ritam, HR Knin, HRT, RTL, Šibenska TV)
- realizirao najveći mogući opseg aktivnosti nego je bilo planirano Programom rada za 2020.. g. u skladu s odlukama Turističkog vijeća.

Kroz mjesec siječanj i veljaču sudjelovao sam na sajmovima u svojstvu informatora na sajmovima u Bruxselessu (opći sajam), Gent (aktivni odmor), Beč (opći sajam). te na sajmu Relax Adria u Opatiji u svojstvu vip posjetitelja. Najave sa sajmova su bile više nego dobre i trebala je to biti rekordna godina za hrvatski turizam općenito, no dogodila se pandemija Covid 19 te je posljedično stradao svjetski turizam. U tmurnim i neizvjesnim mjesecima koji su dolazili kroz mjesec ožujak i travanj i prva polovica svibnja ured turističke zajednice je bio zatvoren za rad sa strankama te sam organizirao rad od kuće za djelatnicu ureda. Nije bilo zastoja u operativnom funkciranju ureda. Krajem svibnja održena je sjednica vijeća na kojoj je vladala opća zabrinutost o mogućem dolasku gostiju u našu destinaciju. Zahvaljujući povoljnijoj epidemiološkoj slici i imidžu Hrvatske kao auto destinacije, sezona se odradila sa 60% noćenja u odnosu sa 2019. godinu što smatram uspjehom s obzirom na nastalu situaciju.

Najveći problem je naravno, otkazivanje Garedn festivala i nedolazak britanskih gostiju u našu destinaciju. Tišnjanski turizam se resetirao na početne postavke te se pokazalo kako je obiteljski turizam osnovna prepostavka razvoja naše destinacije. Činjenica je i da su sezoni „izvukli“ mali iznajmljivači, kampovi i nautika kao najsigurniji vidovi smještaja u „novom normalnom“.

Shodno nastaloj situaciji prilagodili smo i odradili dio manifestacija kroz ljetnu sezonu, shodno epidemiološkim mjerama te kao organizatori nismo imali niti jednu primjedbu od strane inspekcije Civilne zaštite tijekom provedbi kontrola.

Logičnom odlukom MINTS-a, umanjeni iznos paušala turističke pristojbe i turističke članarine za 50% turističku zajednicu je dovelo u tešku situaciju što se tiče financija i poslovanja.

Kao prilog toj tezi dodajem i mjere koje je Ministarstvo donijelo izmjenama **Zakona o dopunama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma stupio na snagu 8. travnja 2020. godine** (NN 42/20), a možete ga pronaći na sljedećoj poveznici: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2020_04_42_885.html

Dopune Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma su sljedeće:

- ✓ ukupna vrijednost obveza po osnovi zaduženja na godišnjoj razini smije prelaziti 10 % finansijskim planom predviđenih ukupnih prihoda, ako turističko vijeće donese takvu odluku, a uz suglasnost predsjednika turističke zajednice i garanciju za kreditno zaduženje jedinice i/ili jedinica lokalne samouprave odnosno jedinice područne (regionalne) samouprave, ovisno o području za koje je turistička zajednica osnovana
- ✓ u 2020. i 2021. godini neće se primjenjivati odredba koja određuje iznos koji se u odnosu na ukupne prihode može koristiti za troškove plaća zaposlenih u turističkoj zajednici.

Naime pokušavajući realizirati kreditnu liniju za koju je Turističko vijeće donijelo odluku na sjednici u svibnju, a shodno kreditnom programu HBOR i uputama MINTS-a, a u razgovoru sa našom poslovnom bankom, HPB d.d. Zagreb isti nije moguće realizirati zbog potpuno krivo interpretiranih zakonskih odredbi i ne komunikaciji MINTS-a i Ministarstva financija.

I na kraju kao završni udarac na sustav turističkih zajednica odnosi se na zakonske odredbe koje reguliraju 30% turističke pristojbe koje je TZ dužna uplatiti u proračun JLS-a. Naime, novim Zakonom o TZ-ima, ovaj iznos od 30% direktno se uplaćuje u proračun JLS-a, dok je po odredbama starog zakona o TZ-ima ukupan iznos po ovoj stavci uplaćen na račun TZ-a, a onda temeljem sporazuma o utrošku sredstava (namjenskih) između TZ-a i JLS-a, rješavali međusobni odnosi. Ovim načinom, utrošak ovih sredstava ostavljen je na slobodnu volju čelnicima lokalnih JLS-a.

Naravno, kod desetina edukacija i konferencija koje su prethodile pripremi novog Zakon o TZ-ima, a na kojima smo sudjelovali, nitko od Zakonodavaca niti jednom riječu nije spominjao ovaj članak o 30% turističke pristojbe koji se uplaćuje direktno u proračune JLS.

Dogovorom sa Načelnikom Općine Tisno, ujedno i Predsjednikom TZ-a Tisno, ova sredstva su utrošena za potrebe manifestacije koje smo odradili u sezoni 2020.

Što se tiče rashoda razvidno je da smo ih „rezali“ prateći pad prihoda, a da mi turistička zajednica uspjela funkcionirati do poboljšanja stanja u turističkom sektoru.

U rujnu smo krenuli u izradu novog Statuta TZO Tisno, sukladno novom Zakonu u turističkim zajednicama. Sve procedure su odrđene u rokovima te je novi Statut usvojen na sjednici Skupštine održane elektroničkim putem u mjesecu rujnu.

Nakon usvajanja Statuta ured TZ Tisno je odradio predradnje za Izbornu skupštinu koja se održala elektronskim putem u studenom. Na izbornoj skupštini potvrđena je novi saziv tijela TZO Tisno (potvrđeni su mandati novim članovima Skupštine, izabrani su novi članovi Turističkog vijeća te predstavnik TZO Tisno u Skupštini TZ Šibensko – kninske županije. Izborna Skupština odrđena je u skladu za rokovima, zadanim Zakonom o TZ-ima i sukladno Statutu TZO Tisno.

Na elektronskoj sjednici Skupštine održane u prosincu, usvojen je Godišnji program rada za 2021. te Izmjene i dopune finansijskog plana za 2020. godinu.

Najveće zadovoljstvo mogu izraziti što smo na moju inicijativu kao direktora ureda uspjeli realizirati projekt udruživanja turističkih zajednica Otoka Murtera, neformalnim udruživanjem, a shodno Zakonu o turističkim zajednicama. Tim potezom postali smo prva udružena turistička zajednica u ŠBK županiji. Za projekt udruživanja uspjeli smo povući cca 130 000,00 kn iz fonda za udružene turističke zajednice. Za koordinaciju na ovom projektu zadužena je TZO Murter-Kornati.

Nastavno na regionalnu razinu, usvojili smo brand smjernice TZ ŠBK županije, a shodno tome TZ Tisno primjenjuje nove vizuale koji su usvojeni kao prijedlog na

sjednici Turističkog vijeća u veljači. Nova web stranica TZ Tisno nalazi se na web platformi TZ Šibensko – Kninske županije.

Aktivno sam sudjelovao na svim edukacijama i koordinacijama koje je provodila TZ ŠBK županije koje su se održavale online putem.

ISTRAŽIVANJE „TOMAS“ LJETO 2019 – izvor: Institut za turizam

Kako je ovo istraživanje dijelom rađeno i na području Šibensko-Kninske županije i Tisnog, mogu se naći relevantni parametri koji se mogu promatrati iz kuta naše destinacije.

U odnosu na 2014. godinu prosječna dnevna potrošnja turista porasla za 19 posto. Rezultati istraživanja provedenog tijekom 2018. godine pokazali su vidljive promjene u stavovima i potrošnji turista u Hrvatskoj u odnosu na 2014. godinu kada je posljednji put provedeno ovo istraživanje. Prosječna dnevna potrošnja turista prema istraživanju iznosi 79 eura po osobi i noćenju što predstavlja rast od oko 19 posto u odnosu na 2014. godinu kada je iznosila 66 eura. U strukturi prosječnih dnevnih izdataka 49 posto se odnosi na uslugu smještaja, 17 posto na uslugu hrane i pića izvan usluge smještaja, a 34 posto na sve ostale usluge. Dok su izdaci za smještaj porasli za oko 7 posto, izdaci na sve ostale usluge porasli su 33 posto, odnosno povećana je važnost izvansmještajne potrošnje. Najviše su u prosjeku trošili gosti iz SAD-a (158 eura), Velike Britanije (139 eura), Španjolske (126 eura), Rusije (121 eura) te gosti iz skandinavskih zemalja (119 eura).

Kada je u pitanju struktura gostiju, rezultati istraživanja pokazuju kako je prosječna starost turista koji posjećuju Hrvatsku 41,5 godina, od čega je 54 posto turista u dobi od 30 do 49 godina, 19 posto je mlađih od 30, a 27 posto starijih od 50 godina. U odnosu na 2014. godinu značajnije se povećava udio turista s mjesечnim primanjima kućanstva većim od 3.000 eura (s 26 posto u 2014. na 40 posto u 2017.). Najveći broj gostiju dolazi u pravnji partnera (48 posto), a slijedi dolazak u krugu obitelji (38 posto) pa s prijateljima (10 posto), a ovo je ujedno prvi put otkako se provodi istraživanje da je dolazak s partnerom postao najčešći oblik dolaska kada je u pitanju pravnja.

Znatno je povećan udio ‘novih’ gostiju, tj. onih koji posjećuju Hrvatsku po prvi puta (s 18 posto u 2014. na 33 posto u 2017.) I nadalje je, kao prijevozno sredstvo za dolazak u Hrvatsku, najzastupljeniji dolazak automobilom (78 posto), ali raste korištenje zrakoplova (s 11 posto u 2014. na 15 posto u 2017.), te pada udio dolazaka autobusom (sa 7 posto na 4 posto).

Enogastronomija, sportski, zdravstveni i drugi oblici turizma sve važniji motivi dolaska gostiju

Iako odmor na moru (pasivni odmor) motivira na dolazak u Hrvatsku više od polovice svih gostiju (55 posto), njegova važnost značajno je smanjena u odnosu na 2014.

godinu (sa 75 posto na 55 posto), dok s druge strane sve veću važnost pri odabiru Hrvatske kao destinacije imaju gastronomija i motivi povezani s aktivnim odmorom. Kao motiv dolaska javljaju se iskustva i doživljaji (31 posto), gastronomija (29 posto), upoznavanje prirodnih ljepota (26 posto), zabava (24 posto) bavljenje sportom i rekreacijom (20 posto) te niz drugih motiva kao što je wellness (8 posto), zdravstveni razlozi (7 posto) itd.

Glavni izvor informacija je Internet na kojeg se oslanja 44 posto gostiju (44 posto u 2017. u odnosu na 30 posto u 2014.). Nakon Interneta slijede mediji putem kojih informacije prikuplja 25 posto turista, preporuke rodbine i prijatelja (24 posto) te prijašnji boravak (18 posto). Svaki drugi gost rezervira smještaj izravno sa smještajnim objektom, a 38 posto koristi usluge turističke agencije pri rezervaciji smještaja. Također, povećava se udio gostiju koji unaprijed rezerviraju smještaj; za 12 postotnih bodova povećan je udio gostiju koji koriste usluge turističke agencije, a za 8 postotnih bodova onih koji rezerviraju smještaj izravno sa smještajnim objektom. Raste udio onih koji smještaj rezerviraju više od tri mjeseca prije polaska na put.

Hrvatska ispred konkurenциje u kvaliteti smještajne i ugostiteljske ponude, ljepoti krajolika i čistoći te sigurnosti

Prema ocjenama ispitanika najbolje ocijenjeni elementi ponude Hrvatske su ljepota prirode i krajolika, ljubaznost osoblja u smještajnom objektu, osobna sigurnost, pogodnost za provođenje obiteljskog odmora i ugođaj ('atmosfera'). Ujedno su ti aspekti ponude uz kvalitetu smještajne i ugostiteljske ponude, elementi kojima su ispitanici dali bolje ocjene Hrvatskoj nego li konkurentskim destinacijama kao što su Portugal, Španjolska, Italija, Turska, Francuska, Grčka, Slovenija, Crna Gora.

ANALIZA TURISTIČKOG PROMETA ZA 2020. GODINU.

Tablica 1. Ostvarena noćenja za razdoblje 1.1. - 31.12.2020. (usporedba za 2019.)

TZO TISNO	NOĆENJA 31.12.19	NOĆENJA 31.12.20	INDX% 20/19
1.	2.	3.	4.
Mali iznajmljivači	107.074	64.934	60,64
AC Jazina	28.560	17.296	60,56
AC Dalmacija	14.636	7.045	48,13
TN Hostin	9.651	7.030	72,84
Hotel Borovnik	15.642	9.196	58,79
Hotel Plava Laguna	2.975	0,00	0,00
Hotel Tisno	1.814	786	43,33
Obrti	9.845	6.055	61,50
Kuća za odmor (vikendaši)	43.368	34.136	78,71
Nekategorizirani objekti	8.709	5.770	66,25
UKUPNO	252.773	152.248	60,23

U 2020. godini vidljiv je nastavak vođenja računa o uređenosti mjesta te novoj javnoj/turističkoj infrastrukturi dovršenoj u 2020. Godini. Praksa je pokazala da je Turističkoj zajednici puno lakše promovirati lijepo uređenu destinaciju i da uređena destinacija sam po sebi privlači više posjetitelja.

Iz tablice zaključujemo da je u 2020. godini ostvareno 152 248 noćenja, što je 40% manje u odnosu na 2019. Godinu kada je ostvareno 252 773 noćenja. Razlog pada noćenja svima je znan, a to je pandemija Covid 19 koji je zahvatila čitav svijet, a turizam kakav smo dosad znali, bačen je na koljena.

Tablica 2. Ostvareni dolasci od 1.1.2020. do 31.12.2020. (usporedba za 2019.)

DOLASCI	2019.	2020.	INDX (20/19) %	STRUKT. % (2020.)
1.	2.	3.	4.	5.
Domaći	4.799	5.765	120,13	35,59
Strani	29.077	10.433	35,88	64,41
UKUPNO	33.876	16.198	47,82	100

Kad su dolasci u pitanju, ostvareno je 5765 domaća i 10433 stranih dolazaka, a ukupno 16198 DOLAZAKA, što čini ukupno pad za 52%. U odnosu na 2019. Kada je ostvareno ukupno 33876 dolazaka

Tablica 3. Prosječan broj dana boravka u destinaciji 2020/2019.

Prosječan broj dana boravaka u destinaciji
1.
2020. Domaći – 10,12 Strani – 9,00
2019. Domaći – 11,39 Strani – 6,81

Tablica 4. Ostvarena noćenja prema vrsti smještaja za 2020. Godinu

Kao i svih dosadašnjih godina, kada je vrsta smještaja u pitanju, prednjači mali obiteljski smještaj koji je ostvario 42,6% ukupnih noćenja u 2020. Godinu. Kampovi u Tisnom su ostvarili 15,9% svih noćenja, vikend objekti 22,4 %, hoteli 6,5%, TN Hostin (aprtmani i kamp) 4,6%, obrti 4 % te nekategorizirani objekti 3,8%.

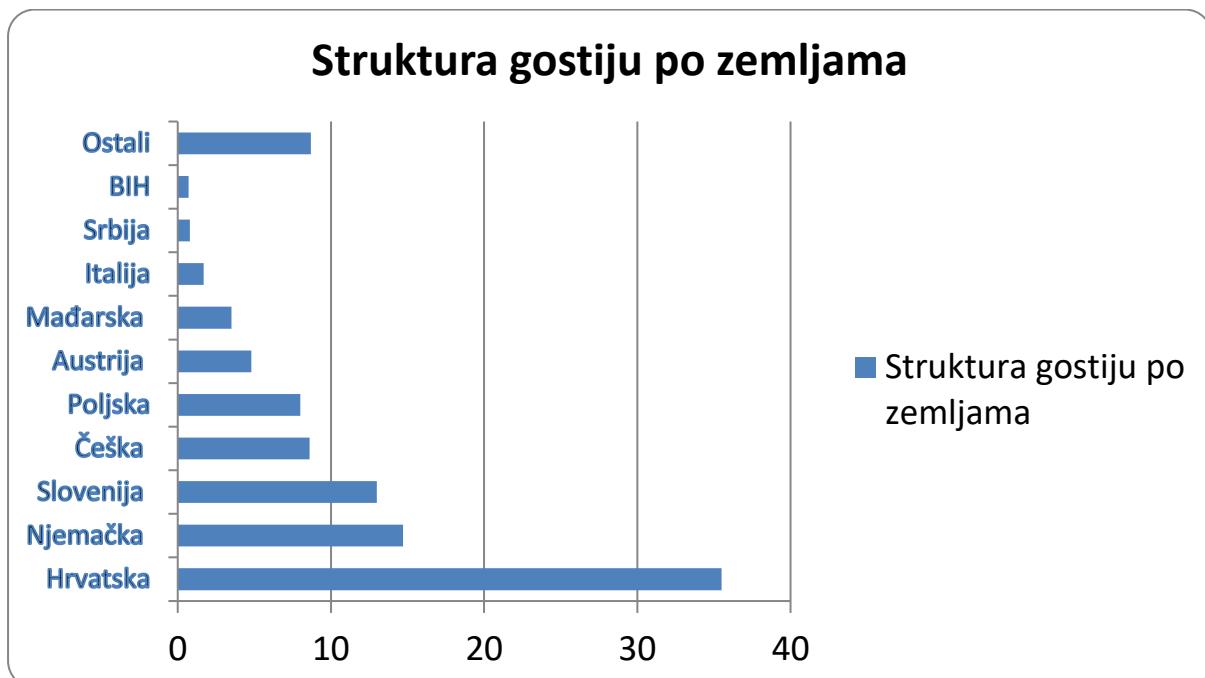
Tablica 5. Prosječna godišnja popunjenoš kapaciteta za 2020. godinu

Prosječna godišnja popunjenoš kapaciteta		2020.
1.	2.	
Noćenja		152.248
Kapaciteti		6222 (bez nekomercijalnih) 8.111(ukupni kapaciteti)
PROSJEK UKUPNO		Tisno – 18,79 dana Dazlina – 9,90 dana Dubrava – 11,16 dana

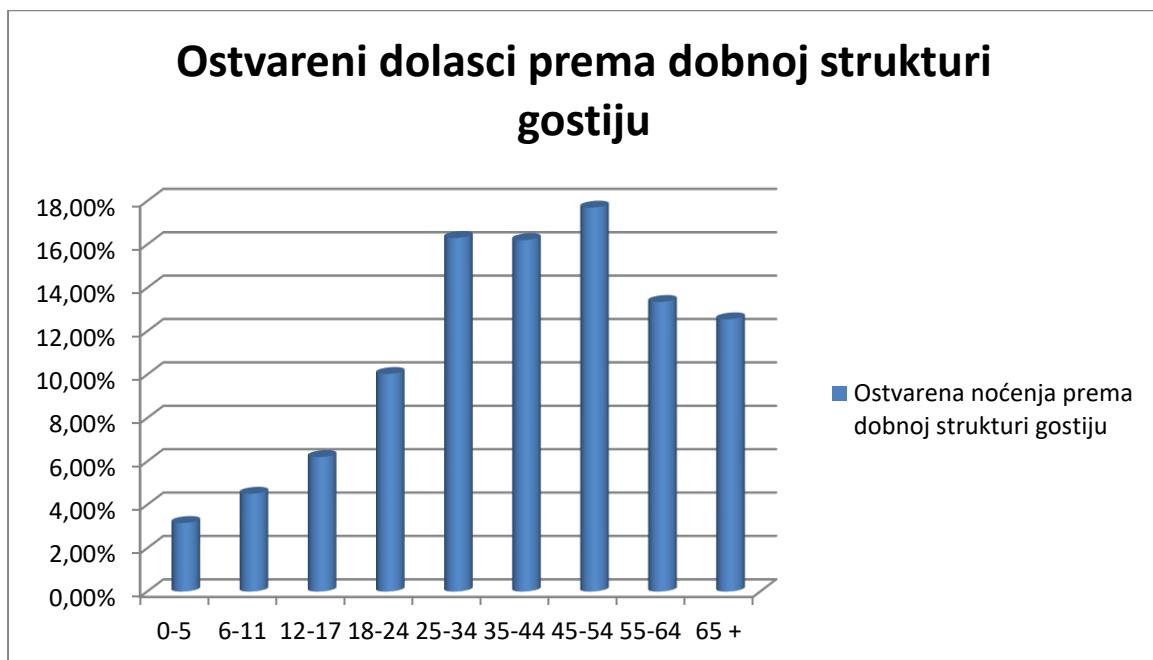
Zbroj svih osnovnih smještajnih kapaciteta bez pomoćnih ležajima u 2020. bio je 8 111 (6222 – uključujući registrirane vikendice i nekategorizirane objekte). Popunjenoš kapaciteta na godišnjoj razini je 18,79 dana za Tisno, 9,90 dana za Dazlinu i 11,16

dana za Dubravu kod Tisnog. Vidljiv je trend gradnje kuća za odmor u zaleđu te možemo iz prosječne popunjenošti, zaključiti kako se ovakav način poslovanja itekako isplati.

Tablica 6.
Struktura gostiju po zemljama dolaska u %

Tablica 7.
Ostvareni dolasci prema dobnoj strukturi gostiju

Kad govorimo o dobnoj strukturi, najviše je gostiju rasponu od 25 do 54 godine koja čini ukupno 50,02% svih dolazaka, od 55 + godina čine 25,9% svih dolazaka te gosti od dobi od 0 -24 godine ostvaruju ukupno 24,17% ukupnih dolazaka.

Tablica 8. Ostvarenje prihoda 2010. – 2019.

PRIHODI	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
<i>Bor. pristojba</i>	589 948,68 kn	630 583,07 kn	649 979,78 kn	700 391,82 kn	761 807,48 kn
<i>Tur. članarina</i>	99 855,02 kn	61 454,84 kn	44 242,87 kn	71 850,77 kn	79 938,38 kn
<i>Ostali prihodi</i>	29 480,79 kn	144 425,33 kn	114 589,35 kn	122 097,40 kn	126 110,40 kn
UKUPNO	719 284,49 kn	836 464,24 kn	808 812,25 kn	894 339,99 kn	967 856,26 kn

PRIHODI	2015.	2016.	2017.	2018..	2019.
Bor. pristojba	797 149,37 kn	792 527,59 kn	794 228,08 kn	921 806,45 kn	1,051,899.79 kn
Tur. članarina	66 319,39 kn	70 233,79 kn	78 615,99 kn	75 376,00 kn	93,820.40 kn
Ostali prihodi	130 383,39 kn	147 295,99 kn	155 309,32 kn	256 793,97 kn	393,305.51 kn
UKUPNO	993 852,15 kn	1 010 057,37 kn	1 028 153,39 kn	1 253 976,42 kn	1,539,025.70 kn

Izvještaj sastavio. Filip Henjak, direktor ureda